

**Opinia Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Waganiec
w sprawie wykonania budżetu Gminy Waganiec za 2023 rok**

Zgodnie z art. 270 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dnia 5 marca 2024 roku Wójt Gminy Waganiec przekazał Radzie Gminy Waganiec sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Waganiec za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

W dniu 23 kwietnia 2024 roku Wójt Gminy Waganiec przekazał Radzie Gminy Waganiec sprawozdanie finansowe Gminy Waganiec za 2023 rok.

Komisja dokonała oceny wykonania budżetu Gminy Waganiec za 2023 rok rozpatrując w szczególności **sprawozdanie Wójta Gminy z wykonania budżetu gminy**. Zapoznała się również z Uchwałą Nr 1/S/2024 Składu Orzekającego Nr 10 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 20 marca 2024 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Waganiec sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienie Gminy.

Komisja Rewizyjna wskazuje, iż w dniu 13 lutego 2024 roku kontrolowała prawidłowość udzielania w 2023 roku zamówień publicznych w zakresie dwóch zadań inwestycyjnych oraz prawidłowość wydatkowanie środków na trzy zadania inwestycyjne, w tym środki przekazane w ramach Funduszu Wsparcia Policji (protokół nr 1/2024).

W zakresie zamówień publicznych kontroli poddano następujące zadania:

1. „Budowa instalacji fotowoltaicznej na potrzeby gminnej oczyszczalni ścieków”,
2. „Przebudowa drogi gminnej nr 160541C”.

Komisja Rewizyjna w obu przypadkach stwierdziła, iż zamówienia publiczne udzielane przez Gminę Waganiec były prowadzone prawidłowo w świetle obowiązujących przepisów oraz zgodnie z zasadami legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

W zakresie realizacji wydatków kontroli poddano zadania:

1. „Budowa instalacji fotowoltaicznej na potrzeby gminnej oczyszczalni ścieków”,
2. „Przebudowa drogi gminnej nr 160546C”,
3. Dofinansowanie „Zakup radiowozów”.

W trakcie kontroli zwracano uwagę czy faktury lub porozumienie przed dokonaniem ich zapłaty zostały odpowiednio sprawdzone, opisane pod względem merytorycznym, rachunkowym, czy wskazano klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, czy zawierały podpisy osób zatwierdzających.

Komisja Rewizyjna stwierdziła, że faktury zostały właściwie opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym, sprawdzone pod względem rachunkowym, podano klasyfikację budżetową dla tych wydatków (wszystkie wydatki zostały zakwalifikowane do właściwego rozdziału 01044, 60016 oraz 75405), zawierają również informacje o dacie zapłaty oraz podpisy zatwierdzających faktury i porozumienie do zapłaty (Skarbnika Gminy, Wójta lub Sekretarza Gminy). Na wszystkich dokumentach umieszczono numer dowodu finansowego, który pozwala identyfikować dane zdarzenie

w wykorzystywanym w księgowości programie komputerowym. Prowadzono wyodrębnioną ewidencję wydatków w rejestrze budżetowym o nr „UM_WR.431.1.084.2023” oraz o nr „33G/1/2023/RFRD”.

Dofinansowanie do zakupu radiowozów zostało udzielone Komendzie Wojewódzkiej Policji na podstawie porozumienia z dnia 14 września 2023 roku. Wymagane przez Gminę rozliczenie otrzymanych środków zostało złożone przez Komendę w dniu 13 grudnia 2023 roku. Wójt uznał, że dofinansowanie zostało prawidłowo rozliczone.

Następnie Komisja rewizyjna analizowała dane zawarte w przedłożonym „Sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Waganiec za 2023 rok” obrazujące stopień realizacji budżetu.

Rada Gminy Waganiec uchwałą Nr XLI/378/2022 z dnia 16 grudnia 2022 roku uchwaliła budżet na 2023 rok w wysokości 36.700.000,00 zł po stronie dochodów i 40.300.000,00 zł po stronie wydatków, przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 3.600.000,00 zł.

Uchwalony przez Radę Gminy budżet po uwzględnieniu zmian w ciągu roku (8 uchwał Rady Gminy oraz 13 zarządzeń Wójta), przewidywał realizację dochodów w kwocie 43.763.414,49 zł. Dochody wykonano w kwocie 40.163.051,55 zł, co stanowi 91,8 % planu.

Uchwalony przez Radę Gminy plan wydatków budżetowych po zmianach dokonanych w ciągu roku przewidywał kwotę 53.994.920,92 zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 48.249.395,42 zł, co stanowi 89,4 % ogółu planu.

Na realizację inwestycji zaplanowano w budżecie Gminy kwotę 25.707.975,92 zł, co stanowiło 47,6 % ogółu planu wydatków. Wydatkowano kwotę 21.511.956,22 zł, co stanowi 83,7 % planowanych wydatków na inwestycje i 44,6 % poniesionych wydatków ogółem. Odchylenie od kwot planowanych spowodowane było głównie zrealizowaniem tylko w połowie zadania polegającego na budowie infrastruktury drogowej w Nowym Zbrachlinie. Występujące pod koniec 2023 roku niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiły wykonanie całości prac objętych umową. Prace kontynuowano w I kwartale 2024 roku. Ponadto nie zakupiono samochodu na potrzeby gminnej oczyszczalni ścieków, przekładając realizację na 2024 rok oraz zrezygnowano z budowy ogólnodostępnej strefy aktywności w Wagańcu. Niższe niż planowano środki przeznaczono również na budowę instalacji fotowoltaicznej na potrzeby gminnej oczyszczalni ścieków.

Na wydatki bieżące budżetu zaplanowano kwotę 28.286.945,00 zł, zrealizowano wydatki w kwocie 26.737.439,20 zł, co stanowi 94,5 % ogółu planu wydatków. Z powyższej kwoty 87,9 % stanowiły wydatki na zadania własne, a 12,1 % wydatki na zadania zlecone (3.242.877,47 zł).

Planowany deficyt budżetu Gminy na koniec 2023 roku (po zmianach) miał wynieść 10.231.506,43 zł. Budżet Gminy zamknął się deficytem budżetu w wysokości 8.086.343,87 zł. Osiągnięto tzw. wolne środki w kwocie 2.145.162,56 zł.

Wójt Gminy, realizując zadania związane z wykonaniem budżetu, kierował się zasadą celowości, legalności, rzetelności i oszczędności w gospodarowaniu środkami publicznymi.

Ze środków budżetu Gminy w 2023 roku spłacono raty zaciągniętego kredytu w rachunku kredytowym w kwocie 650.000,00 zł (całość planowanych kwot).

Zadłużenie Gminy na koniec 2023 roku z tytułu zaciągniętych kredytów w rachunku kredytowym wyniosło 13.280.000,00 zł z terminem spłaty w latach 2024-2040.

Gmina Waganiec na 31 grudnia 2023 roku nie posiadała wymagalnych zobowiązań z terminem płatności do 31 grudnia 2023 roku.

Należności wymagalne na 31 grudnia 2023 roku stanowią kwotę 1.723.778,65 zł.

Skutki obniżenia górnych stawek podatków za 2023 rok wyniosły 672.800,55 zł. Skutki udzielonych ulg, umorzeń, zwolnień z podatków za 2023 rok wyniosły 2.783,56 zł. Łącznie stanowi to kwotę 675.584,11 zł, tj. 1,68 % zrealizowanych dochodów.

Następnie członkowie Komisji zapoznali się z **informacją o stanie mienia komunalnego**. Informacja dołączona do sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Waganiec zawiera dane o przychodach i rozchodach od 1 stycznia 2023 roku oraz prawach własności i innych prawach majątkowych, a także dane o dochodach uzyskiwanych z tytułu wykonania tych praw.

W 2023 roku majątek zwiększył się o kwotę 18.468.491,83 zł i na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosił 79.192.820,53 zł.

Przyjęto na majątek m.in. wartość przebudowanej drogi nr 160546C w Śliwkowie, zagospodarowanie terenu wokół stawu w Wagańcu czy nakłady poniesione na wybudowanie sali sportowo-widowiskowej przy Zespole Szkół w Zbrachlinie. Mienie gminy zwiększyło się również o wartość powstałej instalacji fotowoltaicznej na potrzeby gminnej oczyszczalni ścieków w Wójtówce. Przyjęto na mienie wartość zakupionego mini traktora na potrzeby stacji uzdatniania wody, piec konwekcyjno-parowy do stołówki szkolnej w Zespole Szkół w Zbrachlinie czy wiaty śmietnikowe w Wagańcu oraz sprzęt komputerowy zakupiono do Urzędu Gminy w ramach programu „Cyfrowa Gmina”. Majątek gminy zwiększył się o samochód Toyota otrzymany od darczyńcy na rzecz Szkoły Podstawowej w Niszczewach. Zwiększono wartość dróg na skutek przeprowadzonej przebudowy szeregu dróg. Majątek gminy zwiększył się w związku z przejęciem (za odszkodowaniem) działek, które zostały przeznaczone na poszerzenie pasa drogowego w związku z budową infrastruktury drogowej w Nowym Zbrachlinie.

W efekcie nieodpłatnego przekazania na rzecz Gminy majątek zwiększył się o działkę Nr 55/1 położoną w Brudnowie przekazaną w formie aktu notarialnego w dniu 11 stycznia 2023 roku przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Bydgoszczy. Na działce znajduje się budynek mieszkalny czteropokojowy.

Na podstawie aktu notarialnego z dnia 24 sierpnia 2023 roku nastąpiła zamiana niezabudowanych działek położonych w Sierzechowie.

Na podstawie umowy darowizny sporządzonej w formie aktu notarialnego w dniu 13 września 2023 roku Starosta Aleksandrowski reprezentujący Skarb Państwa przekazał gminie nieruchomości w obrębie Brudnowo, stanowiące drogi.

Aktem notarialnym z dnia 20 października 2023 roku Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa przekazał nieodpłatnie na rzecz gminy działkę gruntu położoną w Wagańcu zajęta pod istniejącą drogą gminną. Zwiększyła się wartość posiadanego wyposażenia poprzez zakup nowych elementów. Na potrzeby pracowników Urzędu Gminy zakupiono sprzęt komputerowy, urządzenie wielofunkcyjne, niszczarkę, szafy. Zakupiono kamerę termowizyjną, niwelator optyczny, glebogryzarkę, przyczepkę samochodową. Świetlicę w Zbrachlinie doposażono w wielofunkcyjny piec oraz inne wyposażenie, a świetlice w Arianach, Plebance i we Włoszycy wyposażono w stoły, krzesła, zamontowano klimatyzację. Do pomieszczeń remizy OSP w Zbrachlinie zakupiono stół warsztatowy oraz regały.

Do Szkoły Podstawowej w Niszczewach zakupiono dwa monitory interaktywne oraz kosz na nakrętki. Dla orkiestry działającej przy ZG OSP zakupiono saksofon tenorowy oraz ubrania dla jej członków.

Komisja pragnie zauważyć iż, poniesiono w analizowanym okresie wiele nakładów na nowe środki trwałe, jednakże nie zostały jeszcze przyjęte na stan, gdyż budowa ich będzie kontynuowana w latach następnych m.in. budowa chodnika w Kaźmierzynie, adaptacja budynku w Wólnem, budowa wiat magazynowych czy też modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków w Wójtówce. Będzie kontynuowana również budowa infrastruktury drogowej w Nowym Zbrachlinie, modernizacja stacji uzdatniania wody w Starym Zbrachlinie, modernizacja gminnej sieci wodociągowej oraz budowa targowiska gminnego. Po zakończeniu procedury związanej z nabyciem w wyniku przeprowadzonej licytacji komorniczej gruntów w Wagańcu nastąpi ich przyjęcie na stan mienia gminy.

Komisja Rewizyjna rozpatrzyła także **sprawozdanie finansowe Gminy Waganiec** składające się z:

1. bilansu z wykonania budżetu gminy,
2. łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów jednostek budżetowych,
3. łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat jednostek budżetowych,
4. łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian funduszu jednostek budżetowych,
5. informacji dodatkowych.

Ad. 1. Bilans z wykonania budżetu gminy

W bilansie po stronie aktywów wyszczególniono środki pieniężne (2.633.189,24 zł) oraz należności (2.151,44 zł),

Po stronie pasywów wykazano zobowiązania długoterminowe z tytułu zaciągniętych kredytów (12.630.000,00 zł), zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów (650.000,00 zł), zwrot niewykorzystanych dotacji (8.805,12 zł), deficyt budżetu (- 8.086.343,87 zł) skumulowany wynik budżetu z kolejnych lat budżetowych narastająco (- 3.048.493,57 zł) oraz subwencja oświatowa otrzymana w grudniu 2023 r. a dotycząca stycznia 2024 r. (481.373,00 zł).

Ad. 2. Bilans jednostki budżetowej

Przedstawione dane dotyczą Gminy wraz ze swoimi jednostkami budżetowymi (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół w Zbrachlinie, Zespół Szkół w Brudnowie oraz Szkoła Podstawowa w Niszczewach).

W bilansie po stronie aktywów wykazano aktywa trwałe (57.296.111,69 zł) oraz aktywa obrotowe (1.204.465,46 zł).

Po stronie pasywów wykazano kwotę funduszu (55.727.792,59 zł) oraz zobowiązania (2.772.784,56 zł).

Ad.3. Rachunek zysków i strat

Przedstawione dane dotyczą Gminy wraz ze swoimi jednostkami budżetowymi (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół w Zbrachlinie, Zespół Szkół w Brudnowie oraz Szkoła Podstawowa w Niszczewach).

Przychody – 40.127.401,82 zł.
Koszty – 28.452.139,15 zł.
Zysk brutto/netto – 11.675.262,67 zł.

Ad. 4. Zestawienie zmian w funduszu

Przedstawione dane dotyczą Gminy wraz ze swoimi jednostkami budżetowymi (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół w Zbrachlinie, Zespół Szkół w Brudnowie oraz Szkoła Podstawowa w Niszczewach).

Fundusz jednostki na początek roku – 30.623.622,52 zł.

Zwiększenie funduszu – 93.402.624,34 zł.

Zmniejszenie funduszu – 79.973.716,94 zł.

Fundusz jednostki na koniec roku – 44.052.529,92 zł.

Wynik finansowy netto za rok 2023 – 11.675.262,67 zł.

Fundusz – 55.727.792,59 zł.

Ad. 5. Informacje dodatkowe

Przedstawione dane dotyczą Gminy wraz ze swoimi jednostkami budżetowymi (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół w Zbrachlinie, Zespół Szkół w Brudnowie oraz Szkoła Podstawowa w Niszczewach).

Informacja zawiera dopuszczone ustawą o rachunkowości uproszczenia zasad rachunkowości przyjęte przez poszczególne jednostki oraz dane uzupełniające do pozostałych części sprawozdania finansowego. Przedstawione dane są w formie tabelarycznej i prezentują m.in.:

- środki trwałe wg grup rodzajowych oraz wartości niematerialne i prawne wraz z ich umorzeniem,
- wartość gruntów użytkowanych wieczysto,
- posiadane papiery wartościowe,
- odpisy aktualizujące aktywa trwałe,
- odpisy aktualizujące należności,
- podział zobowiązań długoterminowych wg okresu spłaty,
- kwotę otrzymanych gwarancji nie ujętych w bilansie,
- kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku Gminy,
- rozliczenia międzyokresowe,
- wyłączenia z tytułu wzajemnych rozliczeń między jednostkami,
- koszty wytworzenia środków trwałych w budowie,
- kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze,
- przychody o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

Dane zawarte w tej informacji pozwalają pełniej zrozumieć wartości zawarte w poszczególnych sprawozdaniach.

Wyjaśnień w zakresie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych Gminy Waganiec udzielała Skarbnik Gminy.

Zdaniem Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Waganiec przedstawionym w przyjętej uchwale, powyższe daje podstawę do wyrażenia pozytywnej opinii o realizacji budżetu Gminy za 2023 rok i wystąpienia do Rady Gminy z wnioskiem o udzielenie absolutorium Wójtowi.

Podpisy Komisji:

1. Stanisław Zimecki - Przewodniczący Komisji..... *Stanisław Zimecki*
2. Ewelina Gajdzińska - Wiceprzewodnicząca Komisji..... *Ewelina Gajdzińska*
3. Monika Marciniak - Członek Komisji..... *Monika Marciniak*
4. Jadwiga Michalska - Członek Komisji..... *Jadwiga Michalska*
5. Angelika Przybylska - Członek Komisji..... *Angelika Przybylska*

